2 7 IV 1958

MV. - 1 coördinatie (1) L. 6136/1.

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 22e februari 1958 door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de aanwijzing van de afgevaardigden van het personeel van de comité's en arrondissementscomité's voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen", heeft de 28e februari 1958 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale, le 22 février 1958, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "concernant la désignation des délégués du personnel des comités et des comités d'arrondissement de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail", a donné le 28 février 1958 l'avis suivant :

Het ontwerp strekt tot regeling van de verkiezing en de aanwijzing van de personeelsafgevaardigden in de comités en de arrondissementscomités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen. Deze comités zijn ingesteld door het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, titel V, hoofdstuk II. De desbetreffende bepalingen zullen eerlang worden gewijzigd; over een daartoe strekkend ontwerp heeft de Raad van State op 13 februari 1958 advies gegeven (L. 6112). Bij het onderzoek van het onderhavig ontwerp werd met deze wijzigingen rekening gehouden.

\+

\+ +

Daar het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming alle bepalingen betreffende de veiligheid en de gezondheid van de werknemers en de salubriteit van de werkplaatsen codificeert, zouden de bepalingen van het ontwerp logischerwijze daarin hun plaats moeten vinden. Indien dit wegens het groot aantal in te voegen artikelen, uit het oogpunt van de nummering, tot te grote moeilijkheden aanleiding zou geven, ware het wenselijk de invoeging te doen geschieden ter gelegenheid van de nieuwe uitgave van het reglement, die door de Raad van State werd aanbevolen in zijn advies over het ontwerp waarin de decimale indeling der artikelen gedeeltelijk werd aangenomen (zie advies L. 5376/1/V van 31 augustus 1956).

\+

\+ +

.../...

Uit het ontwerp blijkt nergens dat de Minister van Justitie bij de voorbereiding tussenbeide is gekomen. In het belang van een goede administratie dient deze Minister, van wie de rechterlijke orde afhangt, te worden geraadpleegd. De bepalingen betreffende het beroep inzake kiezerslijsten (artikel 9) en verkiezing (artikelen 49 tot 52) kunnen immers hun weerslag hebben op de taak der vredegerechten en der rechtbanken van eerste aanleg of niet voldoende rekening houden met de noodwendigheden van deze gerechten.

\+

\+ +

Het ontwerp is ingedeeld in vier delen die respectievelijk met de letters A tot D zijn aangeduid. De eerste twee delen zijn verder onderverdeeld in hoofdstukken.

Verkieslijk ware het besluit in te delen in hoofdstukken en de hoofdstukken in afdelingen.

\+

\+ +

Artikel 1.

Volgens dit artikel nemen de werknemers die met een leidende functie zijn belast, geen deel aan de verkiezing van de personeelsafgevaardigden. Artikel 837, 1°, c, van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, zoals het door voornoemd ontwerp van

.../...

besluit (L. 6112) wordt gewijzigd, bepaalt anderzijds dat de afgevaardigden van de werkgever worden gekozen onder "de technici en de kaders van de onderneming".

Indien men in beide bepalingen dezelfde categorie van personeelsleden op het oog heeft, zou de gebruikte terminologie in overeenstemming moeten worden gebracht.

Artikel 2.

Volgens het tweede lid, 1°, moet de Belgische werknemer, om verkiesbaar te zijn, een getuigschrift van goed zedelijk gedrag bezitten.

Krachtens artikel 42 van het besluit moet de Belg, om lid te zijn van een arrondissementscomité, de burgerlijke en politieke rechten bezitten.

Beide bepalingen zouden met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht.

\+

\+ \+

Volgens het tweede lid, 2°, moeten de vreemdelingen sedert ten minste twee jaar in het bezit zijn van een arbeidsvergunning om verkiesbaar te zijn. Dit betekent dus dat zij sedert ten minste twee jaar als werknemer in België moeten tewerkgesteld zijn.

.../...

Hierdoor wordt, wat de vreemde jonge werknemers betreft, afgeweken van de algemene voorwaarden van verkiesbaarheid, gesteld bij het eerste lid van hetzelfde artikel; volgens deze bepaling is alleen vereist dat de jonge werknemers sinds ten minste drie maanden in de onderneming tewerkgesteld zijn.

Wat de vreemde meerderjarige werknemers betreft, bestaat geen overeenstemming tussen het tweede lid, 2°, en het eerste lid, 3° : indien de vreemdeling gedurende tenminste drie jaar moet tewerkgesteld zijn in de bedrijfstak waartoe de onderneming behoort, zal hij ook voor diezelfde periode een arbeidsvergunning moeten bezitten.

\+

\+ \+

Volgens het laatste lid van artikel 2 "kan de werknemer die in strijd met de bepalingen van artikel 1, § 4, e, van de wet ontslagen werd, voorgedragen worden".

Vermoedelijk beoogt deze bepaling de in die voorwaarde ontslagen werknemer te beschouwen als behorende tot het personeel van de onderneming. De vraag kan worden gesteld of de periode gedurende welke hij tengevolge van dit ontslag niet tewerkgesteld is geweest, in aanmerking komt voor de berekening van de periode van drie maanden bedoeld in het eerste lid, 2°.

.../...

Anderzijds bepaalt artikel 839 quater van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, zoals het door het ontwerp L. 6112 wordt gewijzigd, dat het mandaat van de afgevaardigde eindigt wanneer belanghebbende niet meer behoort tot het personeel van de onderneming, en dat de afgevaardigde die ontslagen is in strijd met de bepalingen van de wet van 10 juni 1952, en die opnieuw in de onderneming tewerkgesteld wordt, opnieuw zijn zetel in het comité bezet.

Terwijl in de besproken bepaling van onderhavig ontwerp de onrechtmatig ontslagen werknemer geacht wordt nog tot het personeel van de onderneming te behoren, gaat men in artikel 839 quater van het ontwerp L. 6112 uit van de opvatting dat hij niet meer tot de onderneming behoort.

Deze tegenstrijdigheid tussen beide bepalingen zou moeten worden vermeden.

Onder dit voorbehoud wordt voor het laatste lid van artikel 2 volgende lezing voorgesteld :

"De werknemer die ontslagen is in strijd met het bepaalde in artikel 1, § 4, e, van de wet van 10 juni 1952, kan als kandidaat worden voorgedragen".

.../...

Artikel 5.

In het derde lid wordt, naast de vreemdeling, uitdrukkelijk de vaderlandloze genoemd. De artikelen 2 en 42 spreken enkel van vreemdelingen.

Voor de toepassing van de wetgeving op de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten moet onder vreemdeling worden verstaan, degene die de Belgische nationaliteit niet bezit; ook de Staatloze valt dus onder dit begrip.

Derhalve kunnen de woorden "of vaderlandloze" worden weggelaten.

Artikel 11.

Dit artikel zou beter geplaatst worden na artikel 4 van het besluit.

Artikel 15.

Het ontwerp bepaalt niet hoe de nummers worden toegekend aan de organisaties die geen gemeenschappelijk nummer hebben aangevraagd of bekomen. In deze leemte kan worden voorzien door, na artikel 15, een artikel in te voegen dat een gelijkaardige regeling invoert als die welke het besluit van de Regent van 13 juli 1949, artikel 5bis, ingevoegd bij koninklijk besluit van 9 oktober 1954, voor de verkiezingen van de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden voorschrijft.

De Raad van State heeft deze opmerking reeds gemaakt in zijn advies van 23 november 1956 (L. 5480); ingevolge deze opmerking werd in het ontwerp waarover hij op 14 januari 1957 heeft geadviseerd (L. 5572) een dergelijke bepaling opgenomen; in zijn laatstgenoemd advies heeft de Raad van State een nieuwe Nederlandse tekst voorgesteld.

.../...

Artikel 16.

Het eerste lid, 2°, leze men als volgt :

"2° de namen van de kandidaten die respectievelijk als afgevaardigden van de arbeiders, de bedienden en de jonge werknemers werden voorgedragen".

Artikel 42.

Het laatste lid komt eveneens voor in het ontwerp L.6112 (artikel 842bis, vierde lid). Het kan in een van beide ontwerpen worden weggelaten.

\+

\+ \+

Het opschrift van hoofdstuk II zou beter als volgt luiden :

"Verdeling der mandaten en voordracht der kandidaten".

Artikelen 44 tot 47.

Voor deze artikelen wordt volgende lezing aanbevolen :

"Artikel 44.-

De samentelling der stemmen en de verdeling van de mandaten die in het arrondissementscomité aan de verschillende werknemersorganisaties worden toegekend, geschieden door ambtenaren aangewezen door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, en in aanwezigheid van afgevaardigden van de

.../...

representatieve werkgeversorganisaties en van de representatieve werknemersorganisaties die lijsten hebben ingediend voor de verkiezingen van de personeelsafgevaardigden van de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen.

Artikel 45.-

De stemmen die elke representatieve organisatie in de verschillende comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen heeft behaald, worden per administratief arrondissement samengeteld ; alleen de lijststemmen en de stemmen voor kandidaten van één enkele lijst komen in aanmerking.

De samentelling geschiedt afzonderlijk voor de stemmen uitgebracht door de arbeiders en voor die uitgebracht door de bedienden.

Artikel 46.-

Het totaal aantal per arrondissement bekomen stemmen uitgebracht door de arbeiders, wordt achtereenvolgens gedeeld door 1, 2, 3, 4, 5. De mandaten der arbeidersafgevaardigden worden aan de representatieve organisaties toegewezen in de volgorde van de grootste aldus behaalde quotiënten.

.../...

Het mandaat van bediendenafgevaardigde wordt toegewezen aan de representatieve organisatie die het grootst aantal door de bedienden uitgebrachte stemmen heeft behaald.

Artikel 47.-

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg geeft aan de in artikel 44 genoemde organisaties kennis van het aantal stemmen dat elke werknemersorganisatie per administratief arrondissement heeft behaald, alsmede van de uitslag van de verdeling van de mandaten voor de arrondissementscomités".

Artikel 48.

Het eerste lid van dit artikel leze men als volgt :

"Artikel 48.-

Binnen een maand na de kennisgeving dragen de representatieve werknemersorganisaties, waaraan overeenkomstig artikel 46 mandaten zijn toegewezen, aan de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg een dubbele lijst van kandidaten voor".

.../...

Artikel 49.

Dit artikel zou beter als volgt worden gesteld :

"Artikel 49.-

Over de beroepen ingediend tegen de verkiezing wordt uitspraak gedaan door de bijzondere gemengde kamer van de werkrechtersraad of, bij ontstentenis ervan, door de vrederechter".

Artikel 51.

Het eerste en het tweede lid van dit artikel leze men als volgt :

"Artikel 51.-

Het rechtscollege, waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, doet, zonder voorafgaande poging tot verzoening, binnen zestig dagen uitspraak over het beroep tegen de verkiezing, na de betrokken partijen te hebben gehoord of behoorlijk geroepen.

De procedure geschiedt mondeling".

Artikel 52.

Dit artikel bepaalt dat het hoger beroep tegen de beslissing van de werkrechtersraad of het vonnis van de vrederechter wordt ingediend door middel van een verklaring ter griffie van de werkrechtersraad van eerste aanleg. Vanzelfsprekend kan dit voorschrift niet worden toegepast, wanneer wordt opgekomen tegen het vonnis van de vrederechter.

Artikel 53.

Volgens dit artikel zijn de te verkiezen kandidaten voor de arrondissementscomités dezelfde, wanneer de verkiezing van een comité wordt vernietigd en nieuwe verkiezingen worden gehouden.

Vermoedelijk betekent deze bepaling dat nieuwe verkiezingen geen invloed hebben op de verdeling der mandaten tussen de werknemersorganisaties, waaruit volgt dat de door die organisaties voorgedragen lijsten van kandidaten behouden en de eventueel reeds benoemde leden in functie blijven.

De tweede zin van artikel 53 zou derhalve beter luiden als volgt :

"Voor de verdeling der mandaten van de werknemersafgevaardigden in de arrondissementscomités worden de uitslagen van de nieuwe verkiezing evenwel niet in aanmerking genomen".

Er dient te worden opgemerkt dat een gelijkaardige moeilijkheid kan oprijzen wanneer nieuwe verkiezingen worden gehouden bij toepassing van artikel 41 van het besluit.

Artikel 54.

Dit artikel draagt het toezicht over de toepassing van het besluit op aan de geneesheren-arbeidsinspecteurs en de "ingenieurs van de administratie van de arbeidsveiligheid". Het toezicht over

.../...

de toepassing van de bepalingen van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming wordt, krachtens artikel 4 van het ontwerp L.6112, opgedragen aan de geneesheren-arbeidsinspecteurs en "de ingenieurs van de technische inspectie van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg".

Het ware wenselijk beide ontwerpen op dit punt in overeenstemming te brengen.

Artikelen 55 en 56.

Artikel 55 bevat geen nieuwe rechtsregel, doch verwijst eenvoudig naar het bepaalde in de artikelen 5 en 6 van de wet van 10 juni 1952. Artikel 56 herneemt een bepaling die reeds voorkomt in artikel 1, § 4, b, vierde lid, van dezelfde wet.

Beide artikelen zijn derhalve overbodig.

Artikel 57.

Dit artikel maakt het in werking treden van dit besluit afhankelijk van "de eerstvolgende verkiezingen voor de vernieuwing van de ondernemingsraden".

.../...

Tot op heden werden evenwel nog geen ondernemingsraden opgericht in de ondernemingen van 50 tot 200 werknemers. Het geldt hier derhalve de vernieuwing van de ondernemingsraden waar meer dan 200 werknemers zijn tewerkgesteld.

Zo het in de bedoeling van de Regering ligt de verkiezing voor de ondernemingsraden en de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen gelijktijdig te laten plaatsvinden, moet het besluit op het ogenblik waarop de verkiezingen voor de ondernemingsraden worden gehouden, reeds in werking zijn getreden : vóór de verkiezing dient immers het bepaalde in de artikelen 4 tot 24 te worden uitgevoerd.

Derhalve wordt voor artikel 57 volgende lezing aanbevolen :

"Artikel 57.-

In alle ondernemingen waar tenminste 50 werknemers tewerkgesteld zijn, moeten de verkiezingen voor de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen gehouden worden op de datum waarop de eerstvolgende verkiezingen voor de vernieuwing van de ondernemingsraden in de ondernemingen met tenminste 200 werknemers worden gehouden. In afwachting blijven de bestaande comités geldig functioneren".

+

+ +

.../...

.../...

Daarenboven heeft de Raad van State in zijn adviezen van 23 november 1956 en 14 januari 1957 over hetzelfde ontwerp (L.5480 en L.5572) voor tal van artikelen een nieuwe Nederlandse tekst voorgesteld en menige opmerking over andere artikelen gemaakt, waarmee in dit ontwerp rekening zou moeten worden gehouden.

Daarnevens zijn nog tal van bepalingen van de Nederlandse tekst voor verbetering vatbaar.

Hierna volgt de voor die bepalingen voorgestelde tekst :

Artikel 1.-

Aan de verkiezingen van de personeelsafgevaardigden bij het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen nemen deel, alle werknemers van de onderneming, met uitzondering van hen die met een leidende functie zijn belast, mits zij op de datum van de in artikel 12 bedoelde aanplakking aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° de Belgische nationaliteit hebben of sedert ten minste een jaar in het bezit zijn van de arbeidsvergunning, bedoeld in het koninklijk besluit van 31 maart 1936 houdende aanvulling en samenvoeging van de bepalingen op het in dienst hebben van vreemde arbeiders ;

...

.../...

Artikel 2.-

Als personeelsafgevaardigden bij voornoemd comité zijn verkiesbaar de werknemers die op de datum van de in artikel 12 bedoelde aanplakking aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° de leeftijd van volle 25 jaar bereikt hebben ; de vertegenwoordigers van de jonge werknemers moeten evenwel 18 jaar tot minder dan 21 jaar oud zijn ;

...

Artikel 5.-

De kiezerslijsten worden in alfabetische volgorde van de namen der kiezers opgemaakt door het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen of door het ondernemingshoofd, indien nog geen comité bestaat.

Zij vermelden de naam, de voornamen, het beroep, de nationaliteit, de plaats en datum van geboorte van iedere kiezer, de duur van de tewerkstelling in de bedrijfstak waartoe de onderneming behoort en de datum waarop hij laatst in de onderneming is aangeworven of in dienst genomen.

Indien de kiezer een vreemdeling is, wordt op de lijsten ook vermeld de datum waarop hij de arbeidsvergunning, bedoeld bij artikel 1 van dit besluit, heeft bekomen.

.../...

Artikel 9, drie eerste leden.

Binnen drie dagen na de aanplakking van de in artikel 8 bedoelde beslissing, kunnen de betrokken werknemers tegen die beslissing beroep instellen bij de werkrechtersraad of, bij ontstentenis daarvan, bij de vrederechter van het gebied der onderneming.

Dit beroep wordt bij mondeling of schriftelijk verzoek ingesteld, zonder voorafgaande poging tot verzoening.

Het gerecht waarbij het beroep is ingesteld, doet uitspraak binnen acht dagen na ontvangst van het beroep, de betrokken werknemer gehoord of behoorlijk opgeroepen.

Artikel 12, eerste lid.

Het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen laat de werknemers van de onderneming door middel van aanplakking weten op welke datum en welk uur het de verkiezing vastgesteld heeft.

Artikel 19, eerste lid.

Er worden afzonderlijke kiescolleges samengesteld voor de arbeiders en voor de bedienden, wanneer het aantal bedienden van 21 jaar en meer in een onderneming waar hoofdzakelijk arbeiderspersoneel is tewerkgesteld, 50 overtreft. Hetzelfde geldt wanneer in een onderneming waar hoofdzakelijk bediendenpersoneel tewerkgesteld is, het aantal arbeiders van 21 jaar en meer hetzelfde getal 50 overtreft.

.../...

Artikel 20, tweede en derde lid, en eerste volzin van vierde lid.

In ieder kiescollege is het hoofdbureau één van deze bureau's, die door het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen of, indien er nog geen bestaat, door het ondernemingshoofd wordt aangewezen.

De voorzitter van ieder bureau wordt door het ondernemingshoofd gekozen in onderlinge overeenstemming met de syndicale afgevaardigden van het personeel of, zo er in de onderneming nog geen zijn, met de representatieve organisaties van de werknemers der onderneming.

Indien geen akkoord is bereikt op de dag der aanplakking van de kandidatenlijsten, geeft het ondernemingshoofd daarvan kennis aan de sociale inspecteur van het gebied.

Artikel 23, eerste lid.

De kiezers worden door het ondernemingshoofd tot de verkiezing opgeroepen.

De oproepingsbrief wordt hun in de onderneming tenminste vijf dagen vóór de vastgestelde datum der verkiezing overhandigd.

.../...

Artikel 24.-

Op de berichten in de artikelen 12 en 16 bedoeld en op de in artikel 23 bedoelde oproeping moet de vermelding voorkomen : teneinde het werkelijk representatief karakter van de te verkiezen afgevaardigden te verzekeren, hebben alle werknemers de plicht aan de stemming deel te nemen.

Artikel 25.-

De uren tijdens welke de stembureau's open zijn, worden zo vastgesteld dat alle werknemers aan de verkiezing kunnen deelnemen, zonder dat de goede gang van de onderneming daaronder lijdt.

De kiesverrichtingen hebben plaats op een werkdag ; zij kunnen gedurende verscheidene, zelfs niet opeenvolgende werkdagen worden voortgezet.

Artikel 29.-

§ 1. De voorzitter vergewist er zich van dat de stembiljetten rechthoekig in vieren zijn gevouwen, zodat de vakken bovenaan de lijsten naar binnen zijn gekeerd ; hij stempelt ze op de keerzijde, op dezelfde plaats voor alle, met een zegel waarop de datum der verkiezing is vermeld.

Wanneer er slechts één kiescollege bestaat, in geval van gelijktijdige verkiezing voor de kandidaten-bedienden en voor de kandidaten-arbeiders, ontvangt de kiezer van de voorzitter een stembiljet met de naam van de kandidaten-bedienden en een andere met de naam van de kandidaten-arbeiders.

.../...

Wanneer er slechts één kiescollege bestaat, ingeval er slechts lijsten van kandidaten-bedienden worden voorgedragen, ontvangt de kiezer van de voorzitter slechts één stembiljet met de naam van de kandidaten-bedienden. Wanneer er enkel lijsten van kandidaten-arbeiders voorgedragen worden, ontvangt de kiezer van de voorzitter slechts één stembiljet met de naam van de kandidaten-arbeiders.

Wanneer er afzonderlijke kiescolleges voor de bedienden en de arbeiders zijn opgericht, krijgt de kiezer slechts één stembiljet van de voorzitter, volgens de categorie van werknemers waartoe hij behoort.

Wanneer een kiescollege voor jonge werknemers onder 21 jaar is opgericht, krijgt de kiezer die 16 jaar tot minder dan 21 jaar oud is, slechts één stembiljet van de voorzitter met de namen van de kandidaten-jonge werknemers.

§ 2. Na zijn stem in de daartoe voorbehouden plaats van het lokaal uitgebracht te hebben, steekt de kiezer zijn gevouwen stembiljet in de stembus. Wanneer er slechts één kiescollege bestaat, in geval van gelijktijdige verkiezing voor de kandidaten-bedienden en voor de kandidaten-arbeiders, worden er twee stembussen gebruikt, welke onderscheidenlijk aan de stembiljetten voor de ene en de andere categorie zijn voorbehouden.

.../...

Indien de kiezer de voorgaande bepalingen niet nakomt, mag de voorzitter zijn stembiljet terugnemen en onbruikbaar maken, maar hij moet hem een andere geven. Hij moet op dezelfde wijze tewerkgaan, zo de kiezer zijn stembiljet beschadigt.

De kiezer die wegens zijn lichamelijke gesteldheid onbekwaam is om alleen naar de voor stemming voorbehouden plaats te gaan of om zelf zijn stem uit te brengen, mag, met toestemming van de voorzitter, zich door iemand laten leiden of bijstaan.

§ 3. De kiezer mag niet meer stemmen uitbrengen dan er werkelijk te begeven mandaten zijn.

Indien de kiezer zijn voorkeur wenst uit te drukken voor één enkele der voorgedragen lijsten en hij instemt met de voorgedragen orde der kandidaten van deze lijst, dan brengt hij zijn stem uit in het vak bovenaan de lijst.

Wenst hij deze orde te wijzigen, dan brengt hij één of meer naamstemmen uit in het vak naast de naam van de kandidaat of van die der kandidaten, aan wie hij zijn voorkeurstem wil geven.

Wenst hij te stemmen voor kandidaten van verschillende lijsten, dan brengt hij een naamstem uit in het vak naast de naam van elk dier kandidaten, ten hoogste ten belope van het aantal te begeven mandaten.

.../...

Artikel 38, eerste lid.

Op elke lijst, waarvan één of meer kandidaten verkozen zijn, worden de niet verkozen kandidaten in de orde van het aantal bekomen stemmen of, bij staking van stemmen, in de orde van voordracht, plaatsvervangende gekozenen verklaard, zonder dat hun aantal hoger mag zijn dan het aantal verkozenen van de lijst.

Artikel 42.-

Om lid te zijn van een arrondissementscomité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen, moet men de leeftijd van volle 25 jaar bereikt hebben.

De belanghebbende moet bovendien :

a) indien hij Belg is, de burgerlijke en politieke rechten bezitten ;

b) indien hij vreemdeling is, een getuigschrift van goed zedelijk gedrag overleggen over de periode sinds zijn aankomst in België.

Hij mag lid zijn van een comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen.

.../...

Artikel 43.-

Binnen acht dagen na de ontvangst van het in artikel 39 bedoeld proces-verbaal betreffende de verkiezing van de afgevaardigden van het personeel in de comité's voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen, doet de sociale inspecteur van het gebied aan de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg een uittreksel van dit proces-verbaal toekomen, met opgave van :

1° de verdeling van de zetels in elk comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen ;

2° het aantal behaalde stemmen.

Het uittreksel van het proces-verbaal moet alleen de uitslagen in verband met de lijststemmen en met de stemmen voor één enkele lijst vermelden, met dien verstande dat er onderscheid wordt gemaakt tussen arbeiders en bedienden.

Hierin moeten niet worden vermeld de uitslagen die de afgevaardigden van de jonge werknemers hebben behaald in de ondernemingen waar een afzonderlijk kiescollege voor de afgevaardigden van de jonge werknemers van minder dan 21 jaar werd opgericht.

.../...

Artikel 52.-

De betrokken werkgever, werknemers en representatieve organisaties, ieder der werkelijke en plaatsvervangende verkozenen en de klager kunnen, binnen een maand na de verzending van de hierboven bedoelde beslissing, beroep instellen tegen deze beslissing bij de werkrechtersraad van beroep of, bij ontstentenis ervan, bij de rechtbank van eerste aanleg tot wier rechtsgebied de onderneming behoort. Het beroep wordt ingediend door middel van een verklaring ter griffie van de werkrechtersraad van eerste aanleg.

Het gerecht waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, doet uitspraak binnen zestig dagen na het instellen van het beroep , de betrokken partijen gehoord of behoorlijk opgeroepen. Zijn beslissing wordt bij een ter post aangetekend schrijven medegedeeld aan dezelfde personen en organisaties.

Artikel 54.-

Onverminderd de ambtsplichten van de officieren van gerechtelijke politie, worden de ingenieurs van de administratie van de arbeidsveiligheid en de geneesheren-arbeidsinspecteurs gelast toezicht te houden op de toepassing van de bepalingen van dit besluit en de eventuele overtredingen op te sporen.

Zij kunnen van de werkgevers, van hun aangestelden of lasthebbers en van de werknemers mededeling vragen van alle inlichtingen die nodig zijn voor het uitvoeren van hun opdracht.

.../...

Zij kunnen eveneens van de werkgever mededeling vragen van de kiezerslijsten, alsmede van alle bewijsstukken betreffende de voorwaarden van kiesbevoegdheid en van verkiesbaarheid.

Artikel 58.-

Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

\+

\+ +

Tenslotte leze men telkens "stembiljet", "stembureau" en "kandidaat" in plaats van "kiesbrief", "kiesbureau" en "candidaat".

Le projet tend à fixer les modalités de l'élection et de la désignation des délégués du personnel des comités et des comités d'arrondissement de sécurité d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail. Ces comités ont été institués par le Règlement général pour la protection du travail , titre V, chapitre II, dont les dispositions seront incessamment modifiées, le Conseil d'Etat ayant donné le 13 février 1958 son avis sur un projet ayant cet objet (L.6112). Au cours de l'examen du présent projet, il a été tenu compte de ces modifications.

\+

\+ +

Toutes les dispositions relatives à la sécurité et à la santé des travailleurs, ainsi qu'à la salubrité des lieux de travail,se trouvant codifiées dans le Règlement général pour la protection du travail, les dispositions du projet devraient logiquement trouver leur place dans ce Règlement . Si cette insertion devait cependant s'avérer trop difficile, en raison du grand nombre d'articles que comporte le projet et de l'adaptation de la numérotation qu'elle nécessiterait, il serait opportun de la réaliser à l'occasion de la nouvelle publication du Règlement que le Conseil d'Etat suggéra dans son avis sur le projet qui a partiellement adopté la classification décimale des articles (voir avis L.5376/1/V du 31 août 1956).

\+

\+ +

.../...

Il ne ressort aucunement du projet que le Ministre de la Justice a participé à l'élaboration de celui-ci. Dans l'intérêt d'une bonne administration, ce Ministre, dont relève l'ordre judiciaire, devrait être consulté. Les dispositions relatives au recours contre les listes électorales (article 9) et contre les élections (articles 49 à 52) sont, en effet, de nature à influer sur la tâche des justices de paix et des tribunaux de première instance ou peuvent ne pas avoir suffisamment tenu compte des nécessités de ces juridictions.

\+

\+ +

Le projet est divisé en quatre parties qui sont respectivement désignées par les lettres A à D. Les deux premières parties sont, à leur tour, subdivisées en chapitres.

Il serait préférable de diviser l'arrêté en chapitres et les chapitres en sections.

\+

\+ +

Article 1er.

D'après cet article, les travailleurs chargés d'un poste de direction ne participent pas à l'élection des délégués du personnel. L'article 837, 1°, c, du Règlement général pour la protection

.../...

du travail, tel qu'il est modifié par le projet d'arrêté précité (L.6112), dispose,d'autre part,que les délégués de l'employeur sont choisis parmi les "techniciens et cadres de l'entreprise".

Si la même catégorie de personnel est visée par les deux dispositions, il convient d'uniformiser la terminologie employée pour la désigner.

Article 2.

D'après l'alinéa 2, 1°, le travailleur belge n'est éligible que s'il est en possession d'un certificat de bonnes vie et moeurs.

En vertu de l'article 42 du projet, le Belge doit, pour être membre d'un comité d'arrondissement, jouir des droits civils et politiques.

Ces deux dispositions devraient être mises en concordance.

\+

\+ \+

D'après l'alinéa 2, 2°, les étrangers ne sont éligibles que s'ils sont en possession, depuis deux ans au moins, d'un permis de travail, ce qui signifie que depuis deux ans au moins , ils doivent avoir été occupés en Belgique en qualité de travailleur.

Cette disposition déroge ainsi,à l'égard des jeunes travailleurs étrangers, à la condition générale d'éligibilité prévue par l'alinéa 1er du même article;

.../...

cet alinéa n'exige, en effet, des jeunes travailleurs que d'avoir été occupés depuis trois mois au moins dans l'entreprise.

Pour ce qui concerne les travailleurs étrangers majeurs, il existe une discordance entre l'alinéa 2, 2°, et l'alinéa 1er, 3°. Si l'étranger doit avoir été occupé pendant trois ans au moins dans la branche d'industrie à laquelle appartient l'entreprise, il devra aussi posséder un permis de travail pour cette même période.

\+

\+ \+

D'après le dernier alinéa de l'article 2 "le travailleur licencié contrairement aux dispositions de l'article 1er, § 4, e, de la loi, peut être présenté comme candidat".

Il semble que cette disposition entende considérer le travailleur licencié dans ces conditions comme appartenant au personnel de l'entreprise. La question se pose de savoir si la période pendant laquelle il n'a pas été occupé par suite de son licenciement, entre en ligne de compte pour le calcul de la période de trois mois visée à l'alinéa 1er, 2°.

D'autre part, l'article 839 quater du Règlement général pour la protection du travail, tel qu'il a été modifié par le projet L.6112, dispose que le mandat du délégué prend fin lorsque

.../...

l'intéressé cesse d'appartenir au personnel de l'entreprise et que le délégué licencié en contradiction avec les dispositions de la loi du 10 juin 1952 , et qui est réintégré dans l'entreprise, reprend son siège au sein du comité.

Alors que dans la disposition susvisée du présent projet le travailleur illégalement licencié est censé faire toujours partie du personnel de l'entreprise, l'article 839 quater du projet L.6112 part de la conception qu'il n'y appartient plus.

Cette contradiction entre les deux dispositions devrait être éliminée.

Sous cette réserve, la rédaction suivante est proposée pour le dernier alinéa de l'article 2 :

"Le travailleur qui est licencié en violation des dispositions de l'article 1er, § 4, e, de la loi du 10 juin 1952 peut être présenté comme candidat".

Article 5.

Outre l'étranger, l'alinéa 3 mentionne expressément l'apatride. Les articles 2 et 42 ne mentionnent que les étrangers.

.../...

Pour l'application de la législation relative à l'emploi de la main-d'oeuvre étrangère, il y a lieu d'entendre par étranger, celui qui ne possède pas la nationalité belge; cette notion englobe donc également l'apatride.

Dès lors, les mots "ou apatride" peuvent être supprimés.

Article 11.

Cet article serait mieux à sa place immédiatement après l'article 4 de l'arrêté.

Article 15.

Le projet ne prévoit pas le mode d'attribution des numéros aux organisations qui n'auront pas sollicité ou obtenu un numéro d'ordre commun. Cette lacune pourrait être comblée par l'insertion, à la suite de l'article 15, d'une disposition qui institue une procédure analogue à celle que l'arrêté du Régent du 13 juillet 1949 prescrit en son article 5 bis, inséré par l'arrêté royal du 9 octobre 1954 , pour l'élection des délégués du personnel aux conseils d'entreprise.

.../...

Le Conseil d'Etat a déjà formulé cette observation dans son avis du 23 novembre 1956 (L.5480); à la suite de cette observation, une disposition similaire a été introduite dans le projet sur lequel le Conseil a donné son avis le 14 janvier 1957(L.5572); dans ce dernier avis, le Conseil d'Etat a proposé une nouvelle version néerlandaise.

Article 16.

L'alinéa 1er, 2°, gagnerait à être rédigé comme suit :

"2° les noms des candidats qui ont été présentés comme délégués respectivement des ouvriers, des employés et des jeunes travailleurs".

Article 42.

Le dernier alinéa figure également dans le projet L.6112 (article 842 bis, alinéa 4). Il peut donc être supprimé dans l'un des deux projets.

\+

\+ \+

.../...

L'intitulé du chapitre II serait mieux rédigé comme suit :

"Répartition des mandats et présentation des candidats".

Articles 44 à 47.

La rédaction suivante est proposée pour ces articles :

"Article 44.-

La totalisation des voix et la répartition des mandats qui sont attribués au sein des comités d'arrondissement aux différentes organisations de travailleurs, seront effectuées par des fonctionnaires désignés par le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale et en présence de délégués des organisations représentatives des employeurs et des organisations représentatives des travailleurs qui auront introduit des listes pour les élections des délégués du personnel des comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail.

Article 45.-

Les voix obtenues par chaque organisation représentative au sein des divers comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail seront totalisées par arrondissement administratif : seuls les votes de liste et les votes en faveur de candidats d'une seule liste entrent en ligne de compte.

.../...

Les votes exprimés par les ouvriers et par les employés sont totalisés séparément.

Article 46.-

Le total des voix obtenues par les ouvriers pour chaque arrondissement est divisé successivement par 1, 2, 3, 4 et 5. Les mandats des délégués des ouvriers sont attribués aux organisations représentatives dans l'ordre d'importance des quotients ainsi obtenus.

Le mandat de délégué des employés est attribué à l'organisation représentative qui a obtenu le plus grand nombre de voix des employés.

Article 47.-

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale notifie aux organisations visées à l'article 44, le nombre des voix que chaque organisation de travailleurs a obtenues par arrondissement administratif ainsi que les résultats de la répartition des mandats pour les comités d'arrondissement".

Article 48.

L'alinéa 1er de cet article serait mieux libellé comme suit :

.../...

"Article 48.-

Dans le mois de la notification, les organisations représentatives des travailleurs, auxquelles des mandats ont été attribués conformément à l'article 46, présentent au Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale une liste double de candidats".

Article 49.

Cet article gagnerait à être ainsi rédigé :

"Article 49.-

La chambre spéciale mixte du conseil de prud'hommes ou, à son défaut, le juge de paix, statue sur les recours formés contre l'élection".

Article 51.

Les alinéas 1er et 2 de cet article devraient être rédigés comme suit :

"Article 51.-

La juridiction saisie statue dans les soixante jours sans préliminaires de conciliation, sur le recours contre l'élection, après avoir entendu ou dûment appelé les parties intéressées.

La procédure est verbale".

.../...

Article 52.

Cet article dispose que le recours contre la décision du conseil de prud'hommes ou le jugement du juge de paix est formé par une déclaration faite au greffe du conseil de prud'hommes de première instance. Il va de soi que cette prescription n'est pas applicable lorsque le pourvoi est dirigé contre le jugement du juge de paix.

Article 53.

D'après cet article, les candidats à élire pour les comités d'arrondissement sont les mêmes lorsque l'élection d'un comité est annulée et qu'il est procédé à de nouvelles élections.

Sans doute, cette disposition signifie-t-elle que de nouvelles élections sont sans effet sur la répartition des mandats entre les organisations de travailleurs, avec la conséquence que les listes de candidats présentés par ces organisations sont maintenues et que les membres déjà nommés restent en fonctions.

La deuxième phrase de l'article 53 gagnerait dès lors à être rédigée comme suit :

"Les résultats de la nouvelle élection ne sont toutefois pas pris en considération pour la répartition des mandats des délégués des travailleurs au sein des comités d'arrondissement".

.../...

Il échet d'observer qu'une difficulté analogue peut surgir lorsqu'il est procédé à de nouvelles élections en application de l'article 41 de l'arrêté.

Article 54.

Cet article charge les médecins-inspecteurs du travail et les "ingénieurs de l'Administration de la sécurité du travail" du soin de surveiller l'application de l'arrêté. Aux termes de l'article 4 du projet L.6112, la surveillance de l'application des dispositions du Règlement général incombe aux médecins-inspecteurs du travail et aux "ingénieurs de l'inspection technique du Ministère du Travail et de la Prévoyance sociale".

Il serait souhaitable de faire concorder les deux projets sur ce point.

Articles 55 et 56.

L'article 55 n'édicte aucune règle de droit nouvelle, mais se réfère simplement aux dispositions des articles 5 et 6 de la loi du 10 juin 1952. L'article 56 reprend une disposition qui figure déjà dans l'article 1er, § 4, b, alinéa 4, de la même loi.

Les deux articles sont dès lors superflus.

.../...

Article 57.

Cet article subordonne l'entrée en vigueur du présent arrêté aux "prochaines élections pour le renouvellement des conseils d'entreprise".

Aucun conseil d'entreprise n'a toutefois été institué, jusqu'à ce jour, dans les entreprises occupant de 50 à 200 travailleurs. C'est donc le renouvellement des conseils d'entreprise dans les entreprises occupant plus de 200 travailleurs qui est visé en l'occurrence.

S'il entre dans les intentions du Gouvernement de faire procéder simultanément à l'élection des conseils d'entreprise et des comités de sécurité d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail, il est indispensable que l'arrêté soit déjà entré en vigueur au moment où auront lieu les élections pour les conseils d'entreprise : les dispositions des articles 4 à 24 doivent, en effet, avoir été mises à exécution avant l'élection.

La rédaction ci-après est dès lors recommandée pour l'article 57 :

"Article 57.-

Dans toutes les entreprises occupant 50 travailleurs au moins, les élections pour les comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail doivent avoir lieu à la date à laquelle il sera procédé aux prochaines élections pour le renouvellement des conseils d'entreprise dans les entreprises occupant au moins 200 travailleurs . En attendant, les comités existants continuent à fonctionner valablement".

\+

\+ \+

.../...

En outre, dans ses avis des 23 novembre 1956 et 14 janvier 1957, relatifs au même objet (L. 5480 et L. 5572), le Conseil d'Etat a proposé une rédaction nouvelle pour de nombreux articles de la version néerlandaise et a formulé, concernant d'autres articles, une série d'observations dont le présent projet devrait tenir compte.

Pour le surplus, la rédaction de nombreuses dispositions du texte néerlandais est susceptible d'amélioration.

Le texte proposé pour ces dispositions figure à la fin de la version néerlandaise du présent avis.

De kamer was samengesteld uit		La chambre était composée de
de Heren : Messieurs :	J. SUETENS,	eerste-voorzitter, premier président,
	G. VAN BUNNEN, K. MEES,	raadsheren van State, conseillers d'Etat,
	F. VAN GOETHEM, G. VAN HECKE,	bijzitters van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,
Mevrouw : Madame :	J. DE KOSTER,	adjunct-griffier, griffier. greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS.
Het verslag werd uitgebracht door de H. H. LENAERTS, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS.
Le rapport a été présenté par M. H. LENAERTS, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. SUETENS.